

Myytillistetty aika: Isänmaallisen Oikeiston Kalevala-nostalgia

KYÖSTI PEKONEN

ABSTRACT
Mythical
Conception of
Time:
A Case Study of a
Finnish
Nationalist
Group Called
the Patriotic
Right and its
Nostalgia of the
Finnish Epic of
Kalevala

The aim of the article is to analyse a mythical conception of time. A small Finnish nationalist group called the Patriotic Right is used as an empirical example of a mythical understanding of history and time. The Patriotic Right's conception of time is studied empirically by analysing the rhetoric of the group in their newspaper *Kansallinen Rintama* (*The National Front*). Ernst Cassirer's definition of a myth forms the theoretical background in defining the mythical conception of time. The main argument of the article is that we can really understand the Patriotic Right itself as a myth in the same sense as Philippe Lacoue-Labarthe and Jean-Luc Nancy show in their article *The Nazi Myth* and that the mythical understanding of time and history is an important prerequisite for living the myth devoted to it. The mythical conception of time and history is in opposition to 'linear time' and seeing history as a progress. For those living the myth the mythical conception of time means the elimination of contingencies and uncertainties hiding in time.

Isänmaallinen Oikeisto uuden radikaalin oikeiston kentässä¹

Politiikassa aikaan voidaan suhtautua monin eri tavoin. Ajalla ja ajan määrittelyllä voi yrittää "pelata" monella tapaa ("pelata aikaa") ja moneneen suuntaan ("ensi vaalikaudella meidän puolueemme tulee olemaan vallassa"). Perinteinen tapa on myös ollut ajan jakaminen menneisyyteen (historiaan), nykyisyyteen ja tulevaisuuteen. Jollekin tämä hetki ja tämän hetken tilanne ovat tärkeintä. Joku toinen voi elää tulevaisuuden toivossa, jossa nyt-hetkelle ei anneta

kovinkaan suurta arvoa. Joku kolmas voi puolestaan elää menneisyyden varassa. Menneisyyden varassa eläminen voi tarkoittaa monia asioita. Jollekin kaikki tärkeä on jo kenties tapahtunut, jolloin jäljellä on vain muistelemisen. Menneisyyteen palaaminen voi myös tarkoittaa menneisyyteen projisoidun kadotetun "onnen" ikävöimistä. Historian ja ajan myyttillistämisenä on kyse ajan tulkinnasta tavalla, jossa menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus pyritään sitomaan yhteen menneisyydestä kumpuavan myytin avulla.

Artikkelin tarkoituksena on kuvata myyttistä suhtautumista aikaan yhden esimerkin avulla. Käytän esimerkkinä myyttisestä suhtautumisesta aikaan pientä suomalaista nationalistista ryhmää, joka käyttää itsestään nimeä *Isänmaal-*

¹ Laajemmin uuden radikaalin oikeiston kentästä Suomessa, ks. Pekonen (1999).

*linen Oikeisto*². Isänmaallisen Oikeiston ottamista esimerkiksi ei puolla ryhmän koko eikä vaikutus, vaan ryhmän maailmankatsomuksen tyyppillisuus nationalistisen, fasisin ja natsistisen diskurssin lajityypeissä. Näiden lajityyppien erityispiirteenä on monissa tapauksissa se, että ryhmän maailmankatsomuksessa ryhmä itse on myytti. Ryhmän myyttistä identiteettiä ja identiteetin rakentamisen tapaa tarkastelen analysoimalla Isänmaallisen Oikeiston hyödyntämää retoriikkaa ryhmän äänenkannattajassa, Kansallinen Rintama -lehdessä. Ryhmän myyttinen identiteetti sisältää tällaiselle diskurssin lajityypille ominaisen myyttisen suhtautumisen aikaan.

Isänmaallinen Oikeisto perustettiin vuonna 1993 jatkamaan Arjalaisen Germaaniveljeskunnan toimintaa. Arjalainen Germaaniveljeskunta oli pieni uus-natsityyppinen yhdistys pääpaikkanaan Lahti. Ryhmän johtajana oli 34-vuotias Väinö Kuisma. Kuisma perusti vuonna 1993 yhdessä naantalilaisen Pekka Siitoimen kanssa Kansallisen Liittoneuvoston uusien radikaalien aktivistien yhteistyöelimeksi. Tyyppilisten johtajakiistojen seurauksena vain Arjalainen Germaaniveljeskunta liittyi Liittoneuvostoon, mikä merkitsi käytännössä Kansallisen Liittoneuvoston kariutumista. Tilalle Kuisma perusti Isänmaallinen Oikeisto ry:n. Uuden yhdistyksen avulla Kuisma on pyrkinyt hankkimaan itselleen ”valtakunnan Führerin” aseman. Isänmaallisessa Oikeistossa oli joitakin vuosia sitten noin 50 jäsentä. Yhdistys julkaisee neljästi vuodessa ilmestyvää Kansallinen Rintama -lehteä.

Kuisman Isänmaallinen Oikeisto näyttää heittäneen joidenkin skinhead-ryhmien mielenkiintoa. Tapio Linnan Kansallisen Radikaali-puolueen toiminnan hiipuessa jotkut sen jäsenistä liittyivät Kuisman yhdistykseen. Samoin Kuisma sai aluksi jäseniä Turusta ja Joensuusta. Toisaalta Kuisman kalevalainen maailmankatsomus ja halu esiintyä ”valtakunnan itseoi-keutettuna Führerinä” eivät ole kaikkien mieleen. Vielä vähemmän Kuisma saa myötätun-

toa niiltä skineiltä, jotka korostavat skineyttä enemmänkin nuorisokulttuurina. Heitä Kuisman kalevalaisuus ja viehtymys natsi-mytologiaan ei kiinnosta.

Kuisma on todennut, että puhtaan uusnatsi-ideologian pohjalta on vaikea toimia ja hankkia liikkeelle kannatusta. Isänmaallinen Oikeisto onkin suunnannut katseensa parlamentaarisen politiikan areenalle, vaaleihin ja toisaalta ideologian laajentamiseen. Niinpä suomalaista nationalismia³ uhkaavien perinteisten teemojen, kuten kapitalismin, suurpääoman ja amerikkalaisuuden vastaisuuden rinnalle, on nostettu pakolais- ja ulkomaalaisvastaisuus ja valkoisen rodun puolustamisen teemat. Kuisman mukaan ”politiikka on nykyisin mätää ja se toimii pakolaisten etujen puolesta Suomen kansan etuja vastaan”.

Isänmaallinen Oikeisto on uuden parlamentaarisen strategiansa pohjalta asettanut tavoitteekseen kerätä 5000 kannattajan allekirjoitukset puolueeksi rekisteröitymistä varten. Toistaiseksi nimien keruu ei ole tuottanut tavoiteltua tulosta. Parlamentaariseen politiikkaan pyrkivä Isänmaallinen Oikeisto haluaa, ainakin retorisesti, ottaa etäisyyttä natsismiin ja väkivaltaa harjoittaviin skinhead-ryhmiin. Yhdistys haluaa välittää itsestään kuvaa vankkumattomana kansallisena puolueena, joka noudattaa demokratian pelisääntöjä, vaikkakin yhdistys samalla kritisoi voimakkaasti ”heikkoa puoluedemokratiaa” ja haluaa korvata sen ”vahvalla johtajademokratialla”.⁴ Isänmaallisen Oikeiston halu pärjätä parlamentaarisen politiikan areenalla on synnyttänyt kilpailutilanteen myös Isänmaallisen Kansallis-Liiton (IKL) suuntaan. Isänmaallinen Oikeisto syyttää IKL:a kompromissien

³ Isänmaallinen Oikeisto käyttää itsestään nimitystä ”me nationalistit” ja ”me isänmaalliset”, eikä halua samastua sen enempää oikeistoon kuin vasemmistoonkaan.

⁴ Kansallisesta Rintamasta voikin lukea seuraavallaisia demokratian määritelmiä: ”Hierarkinen demokratia perusrakenteena.” ”Arvovallan ja korkeimman käskyvallan pitää olla pyramidin huipulla ja kaiken virka-koneiston vastuussa ylöspäin, mutta kaiken tulee levätä kansamme suurten joukkojen graniittisella perustalla. Silloin on suomalainen demokratia toteutettu ja elämämme vakavuus saavutettu sekä varma ja rauhallinen kehitys eteenpäin alkaa – kansan toivomusten mukaisesti.” (Kansallinen Rintama 4/96, 12.)

² Käytän tässä ja muissakin uuden radikaalin oikeiston nimissä ja käsitteissä heidän oman kielenkäytön mukaisesti isoja alkukirjaimia. Tämä jo tavallaan havainnollistaa eräiden uuden radikaalin oikeiston puolueiden ja ryhmien myyttistä ajatustapaa.

tekemisestä ja luonnehtii sitä ”perinneyhdistykseksi”. Isänmaallinen Oikeisto nojaa iskulauseeseen: ”Voimakkain on vahvin yksinään!”

Isänmaallinen Oikeisto ei ole vain paikallinen ilmiö, vaan ajankohtainen paikallinen esimerkki kansainvälisistä virtauksista (Ruotsin osalta ks. Lööv, 1998). Vertailtaessa tai rinnastettaessa Isänmaallista Oikeistoa vastaavankaltaisiin ryhmiin muissa maissa vertailussa voidaan hyödyntää ainakin kahta ”mittatikkua”. Ensinnäkin Isänmaallinen Oikeisto voidaan sijoittaa tiettyyn kansainväliseen ideologia- ja politiikkaperinteeseen ja etsiä tätä kautta esimerkiksi yhteisiä peruseräitteitä. Toinen tarkastelutapa ei ole kiinnostunut niinkään ideologioista, vaan pikemminkin miljöistä.

Esimerkkinä yhteisten peruseräitteiden esimisestä ja paikantamisesta voidaan käyttää Roger Griffinin tunnettua teosta *The Nature of Fascism* (1991). Griffinin tarkoituksena on määritellä tietyn tradition ydin – tradition – josta hän käyttää nimitystä fasismi. Griffinin kuvaamaa fasistista traditiota voi käyttää kokoaavana nimityksenä toisen maailmansodan jälkeisille fasistisille, uunatsistisille ja äärintationalistisille virtauksille. Hän määrittelee fasismin kiteytetysti poliittisen ideologian lajiksi, jonka myyttisen ytimen, erilaisina muunnoksina, muodostaa populistisen äärimmäisyysnationalismin avulla perusteltu tarve kansakunnan uudistamisesta tai uudelleen luomisesta. (Mt. 26.) Keskeistä on myytti uudistamisesta, uudelleen rakentamisesta ja uudestisyntymisestä. Fasismi propagoi visiota radikaalista uuden alun välttämättömyydestä olemassaolevan hajoamisen, rappion ja kriisin keskellä. (Mt. 33.) Fasismi yrittää aina vakuuttaa, että elämme ”käännekohtaa” ja olemme ”vedenjakajalla”. Heidän mielestään uudestisyntyminen, uusi yhteiskunta ja uusi ihminen ovat mahdollisia. Itseasiassa ne toteutuvat vallitsevan rappion seurauksina. Meidän täytyy vain tarttua asiaan ja toteuttaa se, minkä olemassaolevien asioiden tila osoittaa välttämättömäksi. (Mt. 35–6.)

Kansakuntaa ei voi pelastaa kukaan muu kuin kansa itse. Siksi fasismin on nojattava kansaan ja haettava legitimeettinsä kansalta. Siten fasismissa on kyse ”populistisesta äärimmäisyysnationalismista”. (Mt. 37.) Äärimmäinen nationalismi puolestaan viittaa siihen, että huoli kansakunnan tilasta ja tulevaisuudesta ja

halu hankkia auktoriteetin legitimiisyys ylittää kaiken muun, kuten vaatimukset toiminnan tai instituutioiden demokraattisuudesta tai vaatimuksen auktoriteetin perustumisesta traditionaalisille tai legaalille perusteille. Fasismi pyrkii perustamaan auktoriteettinsa karismaattisuuteen ja sen mahdollistamaan välittömään yhteyteen kansaan.

”Fascism tends to be associated with a concept of the *nation* as a ‘higher’ racial, historical, spiritual or organic *reality* which embraces *all* the members of the *ethical community* who belong to it. It is a *natural order* which can be *contaminated* by miscegenation and immigration, by the anarchic unpatriotic mentality encouraged by liberal individualism, international socialism, and by any number of ‘alien’ forces allegedly unleashed by ‘modern’ society, for example the rise of the ‘masses’, the decay of moral values, the ‘levelling’ of society, cosmopolitanism, feminism, and consumerism.” (Mt. 37, kurs. K.P.)

Esimerkkinä miljöö-painotteisesta tarkastelutavasta voidaan käyttää Jeffrey Kaplanin kuvausta ”äärioikeiston” ajankohtaisista virtauksista Yhdysvalloissa. Kaplanin mukaan yhdysvaltalaisen äärioikeiston kohdalla kaksi kysymystä ovat tällä hetkellä erityisen ajankohtaisia: suhtautuminen väkivaltaan ja edelliseen liittyen, miten tällaiset liikkeet kykenevät rekrytoimaan uusia jäseniä tilanteessa, jossa niihin kohdistuu jatkuvasti voimenevia ulkoisia paineita. Kaplanin mukaan yhdysvaltalaisessa äärioikeistolaisessa väkivallassa on tällä hetkellä kyse joidenkin yksilöiden tai pienten ryhmien satunnaisista väkivallanteoista. (Kaplan 1995, 45.) Suhtautumisessa väkivaltaan on kuitenkin tapahtunut jyrkkä muutos viime vuosikymmeninä. Kyse on nimenomaan jyrkästä muutoksesta äärioikeistolaisissa utopioissa. Vielä 1950-luvulla tulevaisuusutopioita leimasi enemmän reformismi kuin vallankumous. Nyt utopioita näyttää leimaavan totaalisen sodan ja tuhon odotus ja siihen valmistautuminen. Tuho-utopioiden mukaan totalisessa sodassa tulee olemaan kyse valkoisen rodun säilymisestä sodasta selviytyvän eliittijoukon ansiosta. ”Rupusakki” tuhoutuu samoin kuin ”toista” edustavat juutalaiset ja ei-valkoiset. Äärioikeistolainen eliitti katsoo nyttemmin viholliseksi myös

valtion eri virastoinen, koska siitä on heidän mukaansa tullut juutalaisen salajuonen toimeenpanija. (Mt. 85–7.) Kaplania kiinnostaa erityisesti se, miksi jotkut ovat sitkeästi mukana ääri-oikeistolaisissa liikkeissä, vaikka he toisaalta tietävät, ettei tällaisista pienistä ryhmistä näytä tällä hetkellä mitään kovin mullistavaa syntyvän. Vastausta Kaplan etsii kulttisten miljöiden käsitteestä. Hänen mukaansa yhteiskunnassa on aina olemassa tilaa kulttisille miljöille, joiden ympärille myös ääri-oikeistolaiset liikkeet syntyvät ja kuolevat. (Mt. 46.) Samat ihmiset kulkevat mukana eri liikkeissä ja organisaatioissa. Mitä kauempana joku organisaatio tai ryhmä on valtakulttuurista, sitä vaikeampaa tällaisen ryhmän jäsenen on kokonaan luopua harrastuksistaan ja mieltymyksistään. Todennäköisempää on, että hän liikkuu ryhmästä ja organisaatiosta toiseen. Kulttisen miljöön ”voima” on siinä, että se palkitsee osallistujat henkisyudella (*spirituality*), toveruudella (*fellowship*) ja rituaaleilla. (Mt. 52.) Väinö Kuisman Isänmaallisella Oikeistolla on yhtymäkohdita Kaplanin kuvailemiin kulttisiin miljöisiin.

Myytti ja myyttinen käsitys ajasta

Myyttiä voidaan tarkastella monesta näkökulmasta. Tässä artikkelissa lähdän liikkeelle Eero Tarastin esittämästä semioottisesta näkökulmasta myyttiin. Tarastin mukaan myyttissä on kyse erityisestä *tavasta suhtautua* ilmiöihin, *jäsentää* näitä ilmiöitä ja lopulta *esittää* niitä. (Tarasti 1990, 151; Tarasti 1994, 25.) Hänen käsityksensä taustalla olevan Ernst Cassirerin (1955) tulkinnan mukaan ”myyttiä ei voida koskaan määritellä sen kohteen mukaan, sillä mikä hyvänsä ilmiö voi tulla myyttisen tietoisuuden kohteeksi ja saada myyttisen sisällön. Myyttisyys ei ole mikään objektiivinen ominaisuus, vaan sen määrää tietty suhtautuminen (*Bezo-genheit*), jota voi nimittää myyttis-uskonnolliseksi tarkastelutavaksi.” (Cassirer 1955, lainaus Tarasti 1994, 22–33.) Kun myytillistäminen määritellään erityiseksi tavaksi suhtautua ilmiöihin, jäsentää niitä ja esittää näitä ilmiöitä, eli erityiseksi tavaksi antaa niille muoto ja merkitys, myyttejä tulee olemaan niin kauan kuin löytyy halua tarkastella asioita myytillistävänä näkökulmasta. Myytti suhtautumistapana tarkoittaa myös sitä, että myyttisen ja ei-myytti-

sen välinen raja on väistämättä hämärä, epäselvä ja liukuva.

Myytillä on oma erityinen tulkintansa ajasta. Myyttille aika ei ilmene peräkkäisyyksinä, vaan sille on olemassa vain tiettyjä konkreettisia hahmoja ja niiden tuleamista ja menemistä. Tarasti (1990, 150) puhuu musiikista laadullistettuna ”kestona”. Ernst Cassirerin mukaan myös myyttisesti tulkittua ajasta voitaisiin puhua laadullistettuna ”kestona”. Cassirerin mukaan myyttinen aika ei ilmene niin kuin historiallinen aika pelkkänä suhteena, jossa nykyisyyden, menneisyyden ja tulevaisuuden hetket työntävät alinomaan toisiaan syrjään, vaan kiinteä raja erottaa empiirisen nykyisyyden myyttisestä alkuperästä ja antaa tälle erottelulle peruuttamattoman luonteensa. Tältä kannalta on Cassirerin mielestä ymmärrettävää, että myyttistä tietoisuutta on joskus nimitetty ajattomaksi. (Ks. Tarasti 1994, 23.)

Menneeseen voidaan suhtautua monin eri tavoin, kuten arkeologisesti, historiallisesti, poliittisesti, biografisesti, etymologisesti jne. Yksi menneisyyteen suhtautumisen omintakeisista tavoista on myyttisyyteen turvautuminen. Esimerkiksi Ernst Cassirer puhuu klassisessa tutkimuksessaan *The philosophy of symbolic forms* (1955) erityisestä myyttisestä tietoisuudesta, joka ilmenee ennen kaikkea myyttisenä kielellä. Hänen mukaansa myyttisessä kielessä sana, esineen tai asian nimi ja referentti (se mihin viitataan) samaistuvat. Siinä missä pitäisi nähdä esittämisen suhde, myyttiselle tietoisuudelle vallitsee identtisyys suhde. Kuva tai sana ei esitä, vaan se on asia. Sanan ja ei-kielellisen todellisuuden eroa ei oikeastaan ole olemassa, koska sitä ei tunnisteta. Sanaa ja kieltä ei nähdä ”sovittuna”, ”satunnaisena”, ”mielivaltaisena” ja symbolisena kuvaamaansa suhteen, vaan ne ovat pikemminkin ”yhtä”. Tämän seurauksena myyttisen kielen ja siten myytin sisällön suhde ei-kielelliseen todellisuuteen on homogeeninen, eriytymätön ja tavallaan historiaton. Myytti on muuttumattomuudessaan historiaton. Myyttissä ei synny tarvetta, eikä siinä itsessään ole välineitä kritisoida, korjata ja uudistaa myyttissä annettua. Myytin mieli ja totuus ovat aina samoja. Myytin suhde ei-kielelliseen todellisuuteen ei sisällä ratkaisevaa kriisiä, joka on Cassirerin mielestä ominaista kokemuksellisen ja käsitteellisen tiedon alulle.

Jean-Francois Lyotard (1989) pitää myyttistä kertomusta ja sen normatiivista tapaa legitimoida myytin sanoma despoottisen ja totalitaarisen hallitsemisen tyyppiesimerkkinä. Hänen mukaansa myyttisessä narratiivissa merkityksiltään samoina pysyvät sanat määrittelevät maailman. Myyttisen kertomuksen maailma on yksiselitteinen ja ”pieni”, koska ”hyväksytyjen” käyttökelpoisten nimien ”varasto” on rajallinen. Maailma on aina ollut ja tulee olemaan ytimeltään sama. Myyttisen kertomuksen antamat ”nimet” ratkaisevat myös nimien kantajien paikat maailmassa ja suhteet toisiin ”nimiin”. Nämä paikat puolestaan hallitsevat oikeuksina ja velvollisuuksina seksuaalisia, taloudellisia, poliittisia, sosiaalisia ja kielellisiä vaihtosuhteita. Tai toisinpäin: hallinta tapahtuu ”nimen” perusteella, siihen vedoten ja sen auktoriteetilla.

Tapahtumia, jotka eivät mahdu myyttisen kertomuksen tradition sisälle, ei tavallaan ole olemassa, koska niille ei ole annettu nimiä. Nimeämättöminä niitä ei ole auktorisoitu. Lyotardin tulkinnan mukaan myyttisessä kertomuksessa ei itse asiassa ole edustettuna auktoriteettia käsitteen aidossa merkityksessä ollenkaan. Siinä ei oteta huomioon ei-välttämättömän ja satunnaisen (kontingenssin) vaikutusta, eikä näiden edellyttämää ja mahdollistamaa harkintaa ja neuvottelua. Myyttisessä kertomuksessa taituttelu, informointi, vakuuttelu ja käännyttäminen piiloutuvat asioiden homogeenisuuden, välttämättömyyden ja väistämättömyyden taakse. Kertomuksen orgaaninen ja totalisoiva luonne eivät suosi analyysia, harkintaa ja keskustelua. Jokaiselta edellytetään myyttisen kertomuksen edellyttämää tapaa toimia ja käyttäytyä. Myyttinen kertomus on siten tavallaan myös ”totalitaarinen”. (Lyotard 1989, 171.)

Modernin myyttisen poliittisen diskurssin perinteinen ”avainnimi” on ollut kansa (*das Volk*). Niin myös Suomessa. Kansa-nimellä legitimoidaan joitakin asioita myyttisesti silloin, kun nimi ”kansaa” itsessään toimii auktoriteettina. ”Kansaa”, jonka nimeen vannotaan ja vedotaan, ei ole historiallis-reaalinen, luokkiin ja ryhmiin jakautunut, keskenään kilpaileva kansa, vaan iätön, kuviteltu, yhtenäinen ja yhteinen ”pyhä kansa”. ”Kansaa” saa legitimitteettinsä historialla legitimoidusta nimestään nimen toimissa abstraktina historiattomana legitimoin-

tiperusteena. Legitimoimalla totalisoivasti ”kansalla” (kansan nimellä) ”kansaa” voi konkreettisesti (tässä ja nyt) olla ja tahtoa melkein mitä tahansa, kunhan kyetään vakuuttavasti osoittamaan, ettei kansan iättömiä periaatteita loukata, vaan että juuri ne vaativat sitä, mitä puhuja haluaa meidän uskovan. ”Kansaa” lain ja legitimitteetin lähteenä perustuukin – ”puhtaaseen tahtoon”. (Ks. tästä Lyotard 1989, 176–177.)

Turvautuminen yhteiskunnallis-poliittisiin myytteihin ei ole sattumaa tai ”ideologinen virhe”, vaan strateginen valinta. Tutkimuksessaan fasismien kulttuurisesta taustasta vuosisadan vaihteessa Zeev Sternhell (1994) korostaa myyttisen maailmankuvan merkitystä muotoutuvalla fasismille. Fasistit päätyivät strategiasaan johtopäätökseen, jonka mukaan massojen mobilisointi edellytti myyttien luomista. ”Tunteet, mielikuvat ja symbolit houkuttelevat yksilöitä toimimaan, eikä suinkaan järkeily.” (Sternhell ym. 1994, 28.) Tunteiden, mielikuvien ja symbolien keskeinen merkitys poliittisessä ideologiassa selittää puolestaan esteettisen muodostumisen politiikan keskeiseksi elementiksi. Poliitiikan esteettisyys ei ollut, eikä ole, fasistisissa virtauksissa mikään politiikan ylimääräinen koriste tai lisäke, vaan keskeinen osa poliittis-ideologista maailmankatsomusta.⁵

Sternhellin mukaan myytti oli fasisteille symboli, jonka tehtävänä oli muuttaa ideat ’tosiasioiksi’. Myytti oli toimiva silloin, kun keskeiset symbolit saivat narratiivisen ja dramaattisen muodon. Tämä taas edellytti toiminnan, luonteiden ja persoonallisuuksien sisällyttämistä dramaattisina rooleina myyttiseen kertomukseen. (Mt. 57.) Näin ymmärretyn myytin lähtökohtana eivät ole empiiriset tosiasiat tai teo-

⁵ Poliitiikan ja esteettisyyden läheinen kytkentä ajankohtaistaa kysymyksen siitä, miten aika kulloinkin estetisoidaan. Tästä tarkemmin jatkossa. Philippe Lacoue-Labarthen ja Jean-Luc Nancy (1990, 303) mukaan politiikan ja esteettisyyden läheistä liittoa fasismissa ja natsismissa ei riitä kuvaamaan ”politiikan estetisointi” eikä ”taiteen politisointi”, vaan tavoitteena oli pikemminkin ”a fusion of politics and art, the production of the political as work of art” eli eräänlainen ”a total work of art”. Johdonmukaisessa nationalistisessä politiikassa tavoitteena olisi tämän mukaan tuottaa (Suomen) kansa taideteoksessa, taideteoksen avulla ja taideteoksena.

rioiden ennustusten empiirinen paikkansapitävyys, vaan ”teorian” perimmäiset myyteiksi ymmärretyt ideat.⁶ Ilman tällaisia myyttejä siirtyminen periaatteista tekoihin ei olisi mahdollista. Myytti ei ole järjen, vaan tunteen ja toiminnan maailmaa. Se on eräänlainen ”uskonnollinen ajattelutapa”, joka kapinoi yksipuolista järkipärsäisyyttä vastaan. ”Myyttisen ajattelun” tavoin voidaan puhua ”myytinmukaisesta toiminnasta”, jolle oli ominaista vaade jatkuvasta uudestisyntymisestä, moraalisesta kehitymisestä ja sankaruudesta. (Mt. 59.)

Myyttiin uskovalle, arjen ristiriitojen keskelä kamppailevalle yksilölle myytti on kokonaisvaltainen ratkaisu. ”Myytti oli tapa ajatella ja toimia; myytti loi legendan ja se teki yksilölle mahdolliseksi elää pikemminkin tuota legendaakin kuin historiaa. Se teki uskovalle mahdolliseksi ohittaa inhottava nykyisyys, koska hän oli nyt aseistettu uskolla, jota mikään ei voinut tuhota.” (Mt. 59.) Tämän ajattelutavan mukaan arjen voittaminen edellyttää turvautumista arkea suurempiin kertomuksiin. Myytin toimivuus riippuu siitä, kuinka uskottava tuo suurempi kertomus on. Uskottavuus liittyy puolestaan myyttiin ruumiillistavien mielikuvien käytökelpoisuuteen. Arjen pinnallisen ajan ihmisen on kyettävä tekemään itsestään uusi ihminen, joka ammentaa elämässään tarvitsemansa keskeiset merkitykset myytistä.

Myyttisen diskurssityypin piirteiksi määrittyvät näin tunteenomainen, aktiivisen kuvittelun myötä syntynyt valikoiva tulkinta historiasta, jossa historian valitut piirteet on ylevöitetty historian muuttumattomiksi olennaisuuksiksi. Yhteiskunnallis-poliittisella myytillistämällä pyritään ylittämään arjen nyt-hetken pinnallinen aika rutiineineen merkityksellistämällä asioita elämää tärkeämmän narratiivin avulla. Tällaisella myytillistämällä pyritään mobilisoimaan ihmisiä historiaa muovaavien

olennaisten kertomusten palvelukseen.⁷ Myyttinen tulkinta historiasta ja asioiden myytillistäminen on kuitenkin vain ensimmäinen askel kyseessä olevien liikkeiden ymmärtämisessä. Olennaista on nähdä liikkeiden itsensä olevan myyttejä.

Isänmaallinen Oikeisto myyttinä: ajan epävarmuuden eliminointi

Seuraavassa pyrin osoittamaan, miten Isänmaallinen Oikeisto hahmottaa itsensä ja poliittisen tehtävänsä 1990-luvun Suomessa myyttisesti, samaan tapaan kuin Philippe Lacoue-Labarthe ja Jean-Luc Nancy (1990) kuvaavat natsimyyttiä.⁸ Lacoue-Labarthe ja Nancy eivät ole kiinnostuneita natsismin myyteistä monikossa, vaan natsismista myyttinä, eli siitä erityisestä tavasta, jolla natsistinen ryhmä, liike tai puolue hahmottaa itsensä. Heidän mukaansa myytti voidaan määritellä samastumismekanismiksi. Myytti on fiktiota, jonka tavoitteena on tuoda esiin ’kuvitteellisia-reaalisia’ esikuvallisia tyyppejä. Esikuvia tarvitaan yksilöiden ja kansakuntien pyrkiessä ymmärtämään itseään ja muodostaessaan identiteettejään. Myyttisen fiktion avulla identiteetin muodostumisprosessiin tuodaan mukaan identiteetin ”maalaisia”, ”näkyttömiä” ja ei-empiirisiä aineksia. Myyttisessä identiteetissä on kyse ”jostakin sellaisesta identiteetistä, joka ei ole annettu, sen enempää tosiasiana kuin diskurssinakaan, vaan joka on haaveiltu. Myyttinen valta on unelman valtaa, sellaisen mielikuvan suunnitteleminen, johon voi samaistua... Kyse on unelmasta, johon voin identifioitua.” (Lacoue-Labarthe & Nancy 1990, 305.)

Lacoue-Labarthen ja Nancyn mukaan (mt. 297) myytissä on kyse ”matkimisesta” (*mimetism*) silloin, kun identiteettiä kyetään vahvistamaan vain imitoimalla. Natsimyytissä histo-

⁶ Sternhell viittaa tässä yhteydessä Soreliin ja tämän teoksessaan *Réflexions sur la violence* (1908, 108, englanninkielinen käännös *Reflection on Violence*, 1912) ilmaisemaan käsitykseen myytistä. Sorel tiivistä käsityksensä seuraavasti: ”Myths must be regarded as means of influencing the present. Any discussion about relating them concretely to the course of history is senseless. *It is only the myth as a whole that matters...*” (Lainaus, Sternhell ym. 1994, 60.)

⁷ ”Menneisyyden myytti” on samalla myös ”tulevaisuuden myytti”, mutta vailla utopian piirteitä. Myytin sorelilaista eroa utopiaan Sternhell kuvaa seuraavasti: ”A utopia directs people toward reforms, while ’our present myths lead people to prepare themselves for a battle to destroy what exists’.” (Sternhell ym. 1994, 64.)

⁸ Kiitokset Mika Ojakankaalle, joka kiinnitti huomioni Lacoue-Labarthen ja Nancyn artikkeliin.

rian tyyppien ”matkiminen” näyttelee tärkeää roolia. Myyttisen identifioitumisen mekanismeissa aika saa omintakeisen tulkinnan. Historian kuvitellut esimerkit nostetaan tyyppitellyiksi ihanteiksi, joita ”halutaan matkia” nykyhetkessä. Lacoue-Labarthen ja Nancyn mukaan ryhmän identiteetin myyttinen luominen rakentuu erityisesti kolmen tekijän varaan (kohdat **a**, **b**, **c** jäljempänä). Seuraavassa sovellan heidän perusideoitaan Isänmaallisen Oikeistoon:

- a) Isänmaallisen Oikeiston retoriikassa *historia on suuri kertomus* siinä mielessä, että *historia on yhden keskeisen idean muovaama johdonmukaista liikettä*. Tuon idean myötä historialla on mieli ja päämäärä. Isänmaallisen Oikeiston tapauksessa historian liikettä muovaava idea on Suomen kansan kamppailu olemassaolonsa ja identiteetinsä säilyttämiseksi. Kyse on tavallaan historian pelastamisesta: kunniaakaan perinteen vaalimisesta, perinteisten keskeisten arvojen puolustamisesta ja menneen ajan herättämisestä henkiin. Tuo mennyt aika ei tarkoita suinkaan pelkkää kulunutta ”lineaarista aikaa”, vaan aikaa ja tapahtumia, jotka ovat tiivistyneet väitetyiksi Suomen kansan sankarillisiksi piirteiksi. Aika ei ole tässä aikaa ajan kulumisen ja muutoksen merkityksessä, vaan kiteytyneitä, kiinteitä, pysähtyneitä ja muuttumattomia ominaisuuksia. Historiallinen aika ei ole mitta, vaan joukko laadullisia ominaisuuksia. Kyse on tavallaan ”ajattomasta ajasta”, joka on kiteytynyt ennen kaikkea Suomen kansan sankarillisiksi piirteiksi.
- b) Historiaan sisältyvä suuri kertomus, Suomen kansan kamppailu olemassaolonsa säilymisestä, antaa Isänmaalliselle Oikeistolle *Pyhän Tehtävän (mission) ja velvoituksen: palvella historiaan sisältyvää suurta kertomusta ja pyrkiä sen toteuttamiseen*. ”Ajattomassa ajassa” keskeiset periaatteet ja tavoiteltavat asiat on annettu jo historian touuksissa ja historian opetuksissa. Nyt voi olla kyse vain niiden toteuttamisesta tässä ja nyt.
- c) Historian antaman perustelun myötä Isänmaallinen Oikeisto on myyttisen retoriikan sisäistäneille *Tie, Totuus ja Elämä*: itseriitoinen kaikki ongelmat ratkaiseva liike, joka

ei ole enää pelkästään väline johonkin, vaan *päämäärä sinänsä*. Liikkeen maailmankatsomuksen sisäistäminen tarkoittaa myyttisessä elämistä. Kyse on liikkeestä, joka katsoo tulevaisuuteen menneisyyden silmälasien läpi. Myyttisessä ajattomassa identiteetissä ja sitä konkretisoivassa liikkeessä eläminen on oman olemassaolon sisäisen tuskan ratkaisu tässä ja nyt, päämäärä sinänsä.

Tutkin seuraavassa Lacoue-Labarthen ja Nancyn esittämiä väitteitä käyttäen aineistona Kansallinen Rintama -lehteä. Erityisen kiinnostukseni kohteena on lehden retoriikka eli se, kuinka hyvin Lacoue-Labarthen ja Nancyn esittämän natsimyytin keskeiset tekijät näkyvät lehdessä ja mitä vaikutuksia myytillä on aikaa koskeviin tulkintoihin.

Myytti edellyttää totalitaarista ideologiaa

Kansallisen Rintaman retoriikassa historia ei ole sattuman näyttämöä, vaan historialla on mieli. Historian liikkeen tärkein subjekti on Kansa, jonka pyhä tehtävä on oman olemuksensa löytäminen, sen mielessä pitäminen, jalostaminen ja toteuttaminen.

”Arvokkainta maailmassa on oma kansa ja tämän kansan kanssa ja sen puolesta tulemme taistelemaan, emmekä koskaan väsy emmekä hellitä, emmekä koskaan luovuta emmekä vaivu epätoivoon.” (Väinö Kuisma, Kansallinen Rintama 3/1996, 18.)

”Jokaisen kansan johtajuuden tulisi lähteä sen pyhistä juurista ja kirjoista, sen pyhästä hengestä. Vain juurensa ja oman henkensä löytänyt kansa voi täyttää sille langenneen tehtävän maailmassa.” (4/1995, 17).⁹

Kuisman tarkoittama ”oma kansa” ei ole kansa tässä ja nyt, realisena, jakautuneena ja raadollisena, vaan myyttinen, historian valikoivan muistin kultaama kansa sankarillisine ominaisuuksineen. Kansalla pitää olla vahva tahto oman olemuksensa toteuttamiseksi, sillä ”elämä on tahtojen kamppailua” ja ”ihminen on (luonnonlakien mukaisesti) vallasta taisteleva tahto-olento”. Isänmaallinen Oikeisto näkee it-

⁹ Suorien lainausten tarkemmat viitteet löytyvät liitteestä 1.

sensä Kansan tahdon herättämisen valituksi etujoukoksi nykyisen kansallisen moraalisen rappeutumisen keskellä. Menneisyyteen kääntymisen ja palaamisen perustelee ”nykyinen rappio” ja ajankohdan mittavat haasteet.

”Kansallinen ristiretki on alkanut.” ”Monet ovat kutsutut, harvat valitut!” ”Me olemme valikoitu joukko kansakunnan parhaimmistoa.”

Isänmaallisen Oikeiston mielestä historian mieli suomalaisuuden taisteluna omasta olemassaolostaan on Totuus kaikesta ja Tie eteenpäin. Totuus pätee historian laajaan kaareen menneisyydestä nykyisyyteen. Se on myös nykyisten yksittäisten tapahtumien ja lukemattomien yksittäisten pyrkimysten taustalla vaikuttava perimmäinen peruste toiminnalle. Isänmaallisen Oikeiston heroismissa myyttisesti tulkittu historia ja aika asettavat haasteen, johon on vastattava. Kaikki palautuu taisteluun suomalaisuuden kohtalosta niin historiassa kuin nykyisyydessäkin. Tuo taistelu sitoo menneisyyden ja nykyisyyden yhteen.¹⁰

”Esi-isien perintö velvoittaa.” ”Kumpujen kätköistä mullasta maan isät katsovat poi-

¹⁰ Isänmaallisen Oikeiston yksi keskeinen symboli on Akseli Gallen-Kallelan Kalevala-kuvituksen ”timanttinen kädenpuristus”. ”Lyökämme käsi kätehen, Sormet sormien lomahan” (Kalevala, Ensimmäinen runo). ”Timanttisen kädenpuristuksen” voi kuvitella symboloivan monia asioita. Siinä voi kuvitella historian ja nykyhetken liittyvän kiinteästi toisiinsa. Se voi myös kuvata Johtajan ja kansan (seuraajien) olemista yhtä. Kädenpuristuksessa voi nähdä myös taistelutoverien kiinteän liiton.

¹¹ Isänmaallisen Oikeiston myyttinen tulkinta historiasta näkyy myös haluna palauttaa mieliin vanhojen sankarillisten taistelukertomusten tapahtumia ja henkilöitä ja pyrkimyksenä hyödyntää näihin liittyviä mielikuvia ja symboleita. Kansallinen Rintama -lehden muotokieli kertoo paljon Isänmaallisen Oikeiston maailmankatsomuksesta ja sen suomalaiskansallisista erityispiirteistä verrattuna esimerkiksi vuosisadan alun fasismiin. Italialaisen fasismien vallankumouksellisen maailmankatsomuksen estetiikka merkitsi vuosisadan alkupuolella ajankohtaisten kriittisten, kumouksellistavien esteettisten virtausten, kuten futurismin, hyödyntämistä. Varhaisessa fasismissa politiikan esteettisyyden vallankumouksellisuus korostui, kun avantgardistisia esteettisiä periaatteita nivottiin osaksi alkuperäistä fasismia. Isänmaallisen Oikeiston kohdalla tilanne on

kaian.” ”Uhriverenne ei ollut turha.”¹¹ ”Ai-noana Suomessa rohkeasti ja uhrautuvasti taisteluun.” ”Halu taisteluun kansamme tulevaisuuden puolesta.”

Taistelu edellyttää ominaisuuksia, kuten ”terveet vaistot, tarmo, rohkeus, kykenee, uskaltaa, radikaalinen ja kiihkeä taistelussaan” ja lisäksi kamppailua on ”lietsottava”. Käytetyt sanat kuvaavat omaan toimintaan liitettyä vallankumouksellista tunnelatausta. Vallankumouksellista tunnelatausta oikeutetaan sellaisilla käsitteillä, kuten em. ”historian logiikka”. Nykyinen yhteiskunta nähdään rappioyhteiskunnaksi, joka odottaa taistelussaan radikaalia ja kiihkeää pelastajaa. Isänmaallinen Oikeisto väittää olevansa tuon vallankumouksellisen tunnelatauksen ruumiillistuma.

Taistelu suomalaisuuden puolesta on idea, joka on antanut Suomen historialle sen suunnan ja tuo taistelu on tälläkin hetkellä Kansallisen Rintaman kaikkein olennaisin kysymys. Taistelulla suomalaisuuden puolesta selitetään kaikki ja se selittää kaiken. Historia Suomen kansan taisteluna on totaalinen käsite, johon kaikki pitää suhteuttaa. Lacoue-Labarthen ja Nancyn kuvaamassa Natsimyytissä ideologia on itse itseään toteuttava profetia. Selittäessään maailman historiana ideologis-myyttinen tul-

toinen. Suomen kansallista identiteettiä rakennettiin aikoinaan kansallisromanttisessa hengessä. Isänmaallinen Oikeisto haluaa samastua tuohon kansalliseen perinteeseen. Tämä näkyy esimerkiksi Kansallinen Rintama -lehden kuvituksessa. Isänmaallisen Oikeiston soveltamassa esteettisyydessä on kyse menneen ajan esteettisistä periaatteista ja niiden palauttamisesta mieleen nykytilanteessa. Kuvaava esimerkki tästä on Isänmaallisen Oikeiston myyntilistalla oleva T-paita, jonka rintamuksessa lukee ”voimaa kalevalasta”. Jopa kirjaintyyllillä halutaan viitata menneeseen aikaan, historiaan. Kansallisen mieltäminen kalevalaisessa ja kansallisromanttisessa hengessä on merkinnyt Isänmaallisessa Oikeistossa modernismin ja kosmopoliittisten virtausten hylkäämistä. Isänmaallisen Oikeiston myyttisessä tulkinnassa historiasta on yhtymäkohtia romantiikan tulkintaan myyteistä. ”Romantiikassa myytti ymmärrettiin yhtäältä ihmisen tiedostamattoman, hämärän vyöhykkeen ilmentymäksi ja siinä mielessä viestiksi etäiseltä, vieraalta alueelta — ja toisaalta se, että nämä tiedostamattomat myyttiset hahmot saattoivat ilmetä tutuissa, läheisissä muodoissa, kansallisen mytologian aihepiirissä, oli romantikoille keskeinen.” (Tarasti 1994, 56–57.)

kinta historiasta on poliittinen maailmanselitys, mutta toisaalta tuon historian selittää pelkästään yksi tekijä, jonka tulosta historian väitetään olevan. Tällainen totaalinen selitys ei jätä tilaa epäröinnille, epävarmuudelle, satunnaisuudelle tai kontingenssille. Claude Lévi-Straussin tulkinta myytistä kiteyttää hyvin tämän ajatuksen: ”Myytti viittaa aina tapahtumaan, joka on sattunut kauan sitten. Myytille on tyypillistä, että se tapa tai muoto, jolla myytti kuvaa tämän tapahtuman, on ajaton ja siten myytti kykenee ’selittämään’ sekä nykyisen että menneen ja myös tulevaisuuden.” (Lainaus, Tarasti 1990, 118.)

Kansa ja suomalaisuus ovat Kansallisen Rintaman käyttämistä käsitteistä tärkeimpiä. Itsestä halutaan käyttää nimiä, kuten ”me nationalistit” ja ”me isänmaalliset”. Sen jälkeen, kun riittävä alueellinen, taloudellinen, valtiollinen ja kielellinen yhtenäisyys on jo saavutettu, eikä näitä näytä uhkaavan ajankohtaiset ulkoiset tai sisäiset uhat kansainvälistä integraatiota lukuun ottamatta, pelkästään näiden varaan rakentuvalta kansalliselta ohjelmalta näyttäisi puuttuvan itsestään selvän vastustajan lisäksi yleisö. Tätä ”puutetta” korjaamaan kansallissosialistit kehittivät aikoinaan *Blut und Boden* -opin. Kansallissosialismin häviöstä riippumatta kyseinen periaate on säilyttänyt merkityksensä joidenkin ajattelussa ja se on itse asiassa kokenut jonkinlaista renessanssia viime aikoina. Näin on laita myös Isänmaallisessa Oikeistossa. Koska Suomen väestö on ollut rodultaan hyvin homogeeninen, kansan ja rodun käsitteet on ollut helppo yhdistää. Kamppailu Suomen kansan puolesta on tänä päivänä yhdistettävissä kamppailuun valkoisen rodun puolesta. Tavoitteena on ”rodullisesti puhdas ja yhtenäinen kansa”. Tavoitetta pyritään oikeuttamaan puhumalla suomalaisuudesta veren perintönä – esimerkiksi väittämällä, ettei somalista tule todellista suomalaista, vaikka hän oppisikin puhumaan suomenkieltä.

Yhden totuuden retoriikka

Isänmaallisen Oikeiston mukaan historian johdonmukainen logiikka, historian ajaton totuus, näyttää tien Totuuteen. Historia myös osoittaa, ettei ole olemassa kuin yksi Totuus, vaikka historiassa olisikin syvempi ja pinnallinen taso.

Syvempi taso on Historian olemuksena oleva ajaton Totuus. Tuo totuus on ajaton ja ikuinen, joka on luonnon laki. Luonto on ikuinen ja muuttumaton. On myös olemassa ajankohtainen ilmiöpinta päiväkohtaisina tapahtumina ja muutoksina. ”Pinta” kertoo korkeintaan sen, miten hyvin tai huonosti Totuudesta kulloinkin huolehditaan.

Historian logiikkaa seuraten Kansallinen Rintama -lehden retoriikkaa luonnehtii dikotominen ehdottomuus. On olemassa kaksi selkeästi erotettavaa vaihtoehtoa: oikea ja väärä. Oikeasta ja väärästä voidaan puhua niiden ”oikeilla” nimillä ja metaforilla. Kyse on viime kädessä kauniin ja oikeudenmukaisen pelastajan taistelusta rappion lohikäärmettä vastaan. ”Oikeille nimille” antaa iskeytyä ja värikkyyttä (ks. liite 1) perinteisten uskonnon retoriikasta lainattujen metaforien ja sairauksia, sukupuoli-ikäytymistä ja luonnonmullistuksia kuvaavien metaforien runsas hyödyntäminen. (Tällaisesta retorisisesta perinteestä, ks. Burke 1957.) Burken mukaan uskonnollinen retoriikka on moraalista puhetta oikeasta ja väärästä, totuudesta ja valheesta. Sairausretoriikalla halutaan konnotoida terveyttä ja sairautta. Sukupuolisesta käyttäytymisestä kertovilla metaforilla halutaan viitata normaaliin ja luonnolliseen tai sitten poikkeavaan, perverssiin ja epänormaaliin. Luonnonvoimia kuvaavilla metaforilla pyritään luomaan kuvaa voimista, jotka ovat vahvoja, voimakkaita ja arvaamattomia: voimia, joiden rinnalla ihminen on loppujen lopuksi heikko ja kykenemätön. Metaforisten dikotomisten vastakohtaparien tavoitteena on vakuuttaa kahdesta asiasta: asiat ratkaistaan oikean ja väärän välillä, eikä kenenkään ole järkevää valita väärää.

Dikotomisen retoriikan pohjalta eteemme avautuu kaksi aikatulkintaa: joko eläminen ikuisessa totuudessa tai ajan oikkujen ja perverssioiden palveleminen. Ikuisessa totuudessa eläminen tarkoittaa ajattoman totuuden palvelemista tässä ajassa ja sen puolesta toimimista. Tässä ajassa oleminen tarkoittaa ajan hengelle alistumista, tässä ajassa elämistä ja pinnallisen ajan hengen orjamaista seuraamista. Totuuden oivaltaminen on vastalääke epävarmuudelle, kontingenssille ja sille eksistentiaaliselle ahdistukselle, joita totuuden hylkäämisen väitetään merkitsevän niin yksilölle kuin kansakunnallekin. Jako ajattomaan totuuteen ja pinnalliseen

Oikea

Totuus

Terve: ”puhtaus ja terveys”, ”omat juuret”

Puhdas: ”rodullisesti puhdas ja yhtenäinen kansa”

Pyhä: ”pyhä taistelu”, ”kansallinen ristiretki on alkanut”

Puhdistava ukkosmyrsky: ”myrsky tulee”

Pelastaja: ”me olemme uusi aika”, ”esi-isien perintö velvoittaa”, ”kumpujen kätköistä mullasta maan isät katsovat poikiaan!”, ”Herää Suomi”

Väärä

Valhe

Sairas: ”juureton euroihminen”, ”mediasaasta”

Likainen, joka raiskaa: ”ylikansallinen massakulttuuri... raiskaa... pyhän kansallisen kulttuurin”

Synti: ”moraalinen rappio, ylikansallinen rappiokulttuuri, moraaliton elämä”

Kaaos: ”juurettomat lentelevät taivaan tuuliin”

Rappio: He: ”homot, lesbot, pilvenpolttajat, kaikki päiväntasaajan maankiertolaiset, hyssyttelevät sosiaalitädit, vähättelevät ja vaikeneva SPR”

Kuvio 1. Oikean ja Väärän dikotominen retoriikka Kansallinen Rintama -lehdessä

ajanhenkeen noudattaa myyteistä tuttua jakoa kahteen maailmaan: pyhään ja maalliseen, jopäiväiseen rutiininomaiseen ja poikkeukselliseen. Yhden Totuuden olemassaolo antaa varman perustan omalle olemassaololle. Historiaa ohjaavan tietoisuuden löytäminen ja siihen samastuminen antaa varmuuden omalle itselle: ”olemme valikoitu joukko kansakunnan parhaimmista”.

Miksi identiteettiä rakennetaan tänä päivänä myytin varaan ja myyttisesti? Millaisissa tilanteissa ”myyttinen aika” ajankohtaistuu? Yleisellä tasolla voisi vastata, että varsinkin murrotilanteissa löytyy tilaa palata menneisyyteen. Kansallisen Rintaman retoriikasta käsin asiaa voi tulkita niin, että ”nykyisestä rappioyhteiskunnasta” ei näytä kerta kaikkiaan löytyvän tilaa itselle, oman identiteetin rakentamisen aineksille. Koetun vierauden ja jopa vihamielisyyden vastapainoksi etsitään uutta identiteetin ja voiman lähdeä, jonka varaan oma subjektiivinen identiteetti voitaisiin rakentaa. Edellä esitetyn perusteella ei ole ihme, että historian ”olemus-ajan” esimerkit otetaan sankarillisen menneisyyden historian episodeista. Isämaallisessa Oikeistossa uuden identiteetin perustaa on lähdeä etsimään kalevalaisesta kansallisesta identiteetistä.¹² Tästä näkökulmasta eniten

uhattuna on tällä hetkellä ”suomalaisuuden olemus”, jonka keskeisiksi ainesosiksi ymmärretään sellaiset tekijät, kuten miehisuus ja sankaruus, joka on sodan, taistelun ja uhrauksen miehistä sankaruutta.¹³ Perinteisesti ymmärretty

kuin väistämättä kulkevat kohden tappiota, joka on heidän kohtalonsa. Kohtalonomainen tappion lunastaminen ei kuitenkaan merkitse kaiken loppua, vaan lopun sisältyy sankaruus ja uudelleensyntymisen mahdollisuus. (Mt. 407.) Tappiomielialaan liittyy hänen mukaansa ”undergångsmystik” (mt. 409). Lööwin mukaan uuden äärioikeiston mytologiaan kuuluu eri aikakausien sankarien yhdistäminen siten, että menneet sankarit ovat ikään kuin läsnä nykyhetkessä tämän hetken kansallissosialistien välityksellä. Esimerkiksi Odin toivottaa Adolf Hitlerin ja hänen miehensä tervetulleiksi Valhallaan piirroksessa, jonka ideana on sitoa yhteen viikinkimystiikka, kansallissosialismi ja 1990-luvun aktivistit. Usein tuo sitomisen väline tai linkki on kuolema. Seuraavassa esimerkki *White Noise* -musiikista, jossa Division S laulaa:

”...across the battle field, now I know that my time had come,
the moment to live as the cowards of this world or to die like a man.
Up till Odin now I ride with the Valkyrias at my side.
Oh Odin, to die for you is my faith,
many have I killed in the struggle for glory.
Now that I'm dead, show me the way to Valhalla,
please take me home. (Lainaus, Lööw 1998, 419.)

¹² Heléne Lööw (1998) on kiinnittänyt huomiota siihen tärkeään seikkaan, että kansallissosialistisessa mytologiassa sankarit ovat, kummallista kyllä, harvoin voittajia: Pikemminkin he ovat häviäjiä, jotka ikään

¹³ Chelesin (1995, 42) mukaan myyttisen fasistisen ideologian traditionaalisia pysyviä aineksia ovat olleet ”the cult of virility, courage, action, patriotism and fixation with heroic deeds”. Tällaisten piirteiden kansainvälisyydestä on helppo löytää esimerkkejä. Kansallis-

miehisyys, joka lähenee ideaa ajattomasta suomalaisesta miehestä, korostuu erityisen voimakkaana Kansallisen Rintaman sivuilta:

”Miehen pitää näyttää mieheltä ja naisen naiselta.” ”Miehekkään vastuun” ottamista arvostetaan. ”Ennen kaikkea nuijamiesten sisu tuli ja tulee olemaan malliesimerkki, kuinka SUOMEN MIEHEN pitää puolustaa kansansa etuja missä hyvänsä hän on.” ”Isänmaallisen Oikeiston idea on tehdä työtä niin kauan, että todellinen itsenäisyys jälleen saavutetaan. Se tarkoittaa sitä, että löydämme oman alkuperäisen itsemme pureutumalla aikaan, jolloin SUOMEN MIES oli vielä aidosti ylpeä omasta alkuperäisestä itsestään.” ”On siis hyvin tärkeätä, että Suomen Pankin johtajana on mies, joka tuntee finanssiasiat.” ”Isänmaan kohtalo on sinun käsissäsi, Suomen mies!” ”Jokaisen Suomen miehen on pidettävä itseään vapaustaistelijana. Rohkeuteen ja lujuteen vedotaan enemmän kuin koskaan!” ”Jokaisen Suomen miehen velvollisuus on taistella Suomen kansan puolesta ja antaa kaikkensa yhteiselle asiallemme.”

Sen lisäksi, että Kalevala tulkitaan Suomen kansan sankaritarustoksi, jolla voi perustella Suomen kansan kunniaakasta historiaa ja perinnettä ja josta voi löytää suomalaisen miehen sankarillisia esikuvia, niin Kalevalalla uskotaan olevan myös jonkinlaista myyttistä ja maagista merkitystä. Kalevalasta uskotaan löytyvän ”kansamme olemus, sen sisäinen hengenlaatu”. Kalevalan merkitys on myös siinä, että sen avulla uskotaan saatavan ”suomalaiset alkuvoimat kansakunnan hyötykäyttöön”.

”Rehelligesti voidaan sanoa, että Isänmaallisen Oikeiston perusvoima pulppuaa Kalevalasta. Järjestömme dynaamisuus, energisyys ja tahdonvoima on mahdollista vain

sosialistisen *Nordiska Rikspartiet*’in lehdestä *Nordisk Kamp* (vuodelta 1961) voidaan lukea sankarihengen, johtajauskollisuuden ja kuoleman kaipuusta: ”Vi Nordiska Rikspartiet beundra hos karolinerna just denna vilja att följa, om så hela världens sammansvurit sig mot dem. De gjorde sig hårda för alla intryck utifrån, i hård och enveten tro höllo de fast vid sin ledare. Vi vilja ej ha dessa tider tillbaka, men vi vilja ha tillbaka den anda, som förde våra förfäder fram och som drev dem rakt in i döden utan att de tvekade ett ögonblick.” (Lainaus, Lööw 1998, 407, kurs. K.P.)

siksi, että olemme kohottaneet kansalliseepoksemme arvoiseensa asemaan: Suomalaisen omaksi pyhäksi kirjaksi, meidän omaksi raamatuksemme. MENEILLÄÄN ON KALEVALAINEN USKONPUHDISTUS.” (Väinö Kuisma, Kansallinen Rintama 4/1995, 10.)

Kuisman tavoitteena on uusi uskonpuhdistus. Naulattavat teesit löytyvät kuitenkin historiat ja eepoksesta, joka itsessään on tavallaan historiaton, tarina vailla kiinteää aikaa ja paikkaa. Myyttillistämisen käyttökelpoinen puoli on myyttien ajattomuus. Niissä puhutaan ”ikuisista totuuksista”, jotka eivät koskaan lopullisesti kuole, vaan jotka aika ajoin, yhä uudelleen, ajankohtaistuvat ihmiselämän näyttämöllä. Myyttillistämisen käyttökelpoisuutta puolestaan saattavat rajoittaa tapahtumat ja hahmot, joihin myytti halutaan kiinnittää. Kysymys on esimerkiksi siitä, kuinka paljon Isänmaallisen Oikeiston suositamat myytit ovat sidottuja tulkitsijoiden osalta tähän aikaan ja nyt-hetkeen. Keitä ovat tämän päivän nuorten sankarit ja millainen heidän sankarimaailmansa yleensä on? Onko heidän sankarimaailmallaan liittymiä Väinö Kuisman sukupolven myyttiseen historiantulkintaan? Toinen myyttillistämisen tehoon vaikuttava tekijä voi olla se, että suomalaisessa taloudellista materialismia, kansainvälistä integraatiota ja teknologiaa ihannoivassa ”maallistuneessa kulttuurissa” ei näytä tällä hetkellä olevan ”tilaa” tai laajempaa kysyntää nationalistisille myyteille joitakin pieniä alkulttuureja lukuun ottamatta. Kolmas tekijä liittyy siihen, mitä myyttillistetyistä Suomesta näyttäisi erityisesti ”puuttuvan”; mitkä asiat nimenomaan kaipaavat välitöntä korjaamista. Isänmaallisen Oikeiston mielestä esimerkiksi alueelliset menetykset, erityisesti Karjalan erottaminen Suomesta, kuuluvat osaksi myyttillistettyä Suomea. Suurin puute on kuitenkin kansakunnan henkisen yhtenäisyyden puuttuminen. Kysymystä, paljonko suomalaiset näinä aikoina kaipaavat tuollaista yhtenäisyyttä, järjestössä ei esitetä.

Yhden Totuuden myyttinen historia toimii repressiivisesti siinä mielessä, että yhden ainoan oikean Totuuden varmistuttua epäilyksille ja relativismille ei jää enää tilaa: ”Olemme oikeassa ja muut väärässä.” Sen jälkeen kun Totuus on saavutettu, sitä ei tarvitse epäillä: Se

vain kirjataan, ja loppu on Totuuden vasaroi-
mista ihmisten mieliin. Massapropagandalla
annetaan ihmisten elämälle sisältö, joka ihmi-
siltä väitetään puuttuvan nykyisessä ”rappioyh-
teiskunnassa”.

Natsimyytti ei omien väitteidensä mukaan
ole perinteisessä mielessä myyttinen ollenkaan.
Päinvastoin, natsismi väittää perustuvansa tie-
teeseen, selittäähän se historiaa ja toisaalta his-
toria selittää sen. Totuuden kirjaaminenkin voi
tapahtua skientistisesti. Tieteen tuloksia voi-
daan hyödyntää yritettäessä perustella ideolo-
giaa tieteellisesti. Tässäkin suhteessa myytin
luominen ja tiede eivät ole väistämättä toistensa
vastakohtia. Kuvaava esimerkki tässä suhtees-
sa on väitetty rotujen eriarvoisuus ja halu puo-
lustaa tätä väitettä hyödyntämällä skientististä
ajankohtaista keskustelua.

Isänmaallinen Oikeisto on itsessään myytti

Tulkittaessa nykyinen yhteiskunta rappioksi,
ajallisuudelle ja hetken mielijohteille alistumi-
seksi ja etsittäessä sille vaihtoehtoa tuo vaihtoehtoinen identiteetti täytyy kyetä kuvittelemaan; siitä täytyy kyetä luomaan mielikuva. Tuon mielikuvan avulla pyritään sitten ”uneksimaan myytin mukaisia alkuperäisiä unia” eli Isänmaallisen Oikeiston tapauksessa löytämään uskottavia malleja historiasta ja Kalevalasta, kuten edellä on osoitettu. Isänmaallisessa Oikeistossa uuden identiteetin aineksia on lähdetty etsimään Kalevalasta ja suomalaisuuden historian kunniakkaita kuvatuista vaiheista ja henkilöistä (Viikinkiajasta, Nuijasodasta, Talvisodasta jne.).

Jotta myytti olisi toimiva, pitää ensin luoda hahmo (arkkityyppi, ideaalityyppi, esikuva tai perikuva) ja tyyppi (puhdaslinjainen sankaritahtumien ja -tekojen soturi), jota voidaan uneksia ja joka voisi olla samalla kuitenkin koko ajan läsnä. Isänmaallisessa Oikeistossa tuo hahmo on ”kalevalainen suomalainen mies”. Tuolle mielikuvahahmolle täytyy löytää myös kantaja, ruumiillistuma tässä ja nyt. Isänmaallinen Oikeisto haluaa nimetä itsensä ”kalevalaisen suomalaisen miehen” -myytin kantajaksi, herätyksen saaneeksi etujoukoksi. Täydellisimmän nuo piirteet pitäisi inkarnoitua Johtajassa, Führerissä, Väinö Kuismassa. Hän haluaa ruumiillistaa itsessään nuo piirteet. Johtaja

voi olla aito Johtaja vain, jos Historian ole-
muksellinen aika ja tämä aika kohtaavat Joh-
tajassa.

Keskeistä Isänmaallisen Oikeiston vannoutu-
neille kannattajille on myytin eläminen: myytin toteuttaminen kaikessa toiminnassa. Puolue on päämäärä sinänsä; siinä eletään myyttiä. Myytin elämiseen kuuluvat niin toiminnan kuviteltu päämäärä ja itsen hahmottaminen osana elintärkeää historian liikettä kuin myyttiä vahvistavat symbolit, univormut ja mielenosoitusmarssit. Isänmaallisen Oikeiston kaltaisissa liikkeissä värit (musta, punainen ja valkoinen) ja symbolit ovat tärkeitä. Niissä kuvitellaan olevan ikään kuin maagista voimaa. Symbolit viestittävät ”kielletystä” ja ”vaarallisesta”, joista uskotaan päästävän osalliseksi käyttämällä näitä symboleja. Samaa tehtävää täyttävät univormut ja sotilaallinen organisaatio. Symboleilla ja rituaaleilla pyritään vahvistamaan ”myyttistä kokemusta”, sillä myytti on totta vain siinä määrin kuin myyttiä kyetään aidosti elämään.¹⁴

¹⁴ Myyttisen kokemuksen vahvistamisessa musiikilla on tärkeä rooli. Hyvin usein myyttiseen kommunikaatioon liittyy musiikkia jossain muodossa. Alain Danieloun mukaan ”soivat rakenteet ovat yhtaikaa sekä tehokkain väline yli-aistillisen ja yli-luonnollisen maailman tavoittamiseksi että samalla sen tiedostamiseksi ja kommunikoimiseksi. Soivat muodot ja musiikki erityisesti ovat oleellisia kaikissa maagisissa riiteissä, ini-taatioissa ja välittömissä kontakteissa henkiin sekä niiden ilmentymiin – niillä on perustava osuutensa ihmisen ja pyhän välisissä suhteissa.” (Lainaus, Tarasti 1994, 42–43.) Kuisman kalevalaisuuden korostamiseen sopii kuin luonnostaan Sibeliuksen musiikki, jota Kuisma käyttää omassa riiteissään. Nuorten uusnatsien ja skinheadien kansainvälinen musiikkityyli on *White Noise* -musiikki, jossa nivotaan yhteen mennyt, nyky-aika ja tulevaisuus kokonaisuudeksi ja jossa annetaan ääni liikkeen unelmille (Löow 1998, 195). Pohjoismaisessa musiikissa pohjoismainen mytologia – nimistöstä lähtien – toimii usein inspiraation lähteenä. Mytologiaa hyödyntäen musiikissa pyritään luomaan kuva nykyhetken ja omien kokemusten ”syvemmästä ja todemmasta todellisuudesta”. *White Noise* -musiikin esittämisessä ja *kokemisessa* – jossa pelkkä kuuntelu ei siis riitä – tavoitellaan ”shamanistista” kokemusta. Musiikin ”shamanistisessa” kokemisessa tärkeää roolia näyttelevät tabumaisiksi koettujen symbolien (esim. hakaristit) läsnäolo ja tällaisten symbolien jatkuva toisto. Shamanistiset kokemukset kruunaavat tavoitellun nousemisen arjen yläpuolelle ja ”pyhän” tunnelman saavuttamisen.

Halu oppia ja omaksua historian sisäinen loogiikka ulottuu niin syvälle, että tässä yhteydessä voidaan puhua halusta imitoida Historian ajattomia totuuksia.

Myyttiset liikkeet ja ryhmittymät voivat muodostua hyvin sisäänlämpiäviksi ja sulkeutuneiksi. Samoin ajattelevien pienessä ryhmässä toimiminen voi täyttää osallistujien kaikki odotukset.¹⁵ Jos päämäärät tulevat toteutetuiksi omassa keskuudessa, niin miksi vaarantaa saavutettu harmonia suuntautumalla aktiivisesti ulospäin? Näyttää siltä, että Isänmaallinen Oikeisto on törmännyt tämänkaltaisiin laajentumisen pelon ongelmiin. Kansallisen Rintaman retoriikassa näyttää piilevän sisäinen jännite ja ilmeisen epävakaa tasapaino. Toisaalta sen retoriikassa korostetaan taistelun merkitystä¹⁶ ja ihannoidaan miehisyyttä, sotaa, sotilaallisuutta, kuria ja järjestystä ja uhrautumista, ja toisaalta halutaan parlamentaarisisista poliittisista tavoitteista johtuen ottaa etäisyyttä väkivallantekeihin ja hulinointiin.¹⁷ Tasapainoon sisältyvästä jännitteistä kertovat silloin tällöin lehdestä esiintyvät peitellyt uhkaukset tyylillä: ”Monikulttuuriset! – minä muistan – minä varoitin.” (Kansallinen Rintama 3/1996, 7).

Lopuksi

Isänmaallisen Oikeiston väittäessä ”me olemme uusi aika” tuo uusi aika tarkoittaa paluuta

myyttiseen menneisyyteen. Esseessään *Politik als Beruf* (1919/1971) Max Weber oli sitä mieltä, että sisäinen kutsumus toiminnan ja henkilön sisäisen voiman edellytyksenä edellyttää asian palvelemista. Hän myös korosti, että jollei intohimoista asialle omistautumista suhteellisteta kouliutumalla historiallisesti muuttuvan elävän elämän realiteetteihin, niin ”maallinen asketismi” saattaa suuntautua pikemmin ”kosmologiseen” kuin yksilöllistymisen suuntaan. Historian ja ajan myyttillistäminen näyttää Isänmaallisen Oikeistonkin tapauksessa johdattavan intohimoista asialle omistautumista ”kosmologiseen”, elämän realiteeteista vieraantuneeseen suuntaan. ”Vieraantuminen” tarkoittaa tässä tapauksessa aikaan ja historian muutoksiin väistämättä sisältyvän sattuman ja epävarmuuden ”voittamista” korvaamalla nämä myyttillä. Myytin mukaan historia on luonnonlainomaista johdonmukaista liikettä, jonka ytimenä on kansakunnan taistelu oman olemassaolonsa säilyttämiseksi. Tämä historian mieli ja tarkoitus antaa ”myyttisen herätyksen” kokeneelle pyhän tehtävän ja velvollisuuden palvella historian suurta kertomusta. Liike, joka on nämä historian velvoitteet sisäistänyt, ei ole enää väline, instrumentti, vaan päämäärä itsessään. Kulttissa miljöössä eli myyttissä eläminen on myyttiin uskovalle, ”myyttisen herätyksen” saaneelle, kokonaisvaltainen maailmankatsomuksellinen ja elämäntavallinen ”kaikki ongelmat” hallintaan saava ratkaisu.

LÄHTEET

- Burke, Kenneth (1957): *The Philosophy of Litterary Form: Studies in Symbolic Action*. Vintage Books, New York.
- Cassirer, Ernst (1955): *The philosophy of symbolic forms* (Vol. 1). Yale University Press, New Haven.
- Cheles, Luciano (1995): 'Nostalgia dell'avvenire'. The propaganda of the Italian far right between tradition and innovation. Teoksessa Cheles, Luciano & Ferguson, Ronnie & Vaughan, Michalina (eds.): *The Far Right in Western & Eastern Europe*, s. 41–90. Longman, Singapore.
- Griffin, Roger (1991): *The Nature of Fascism*. St. Martin's Press, New York.
- Kansallinen Rintama*: Numerot 3/1995, 4/1995, 2/1996, 3/1996, 4/1996.
- Kaplan, Jeffrey (1995): Right Wing Violence in North America. Teoksessa Bjorgo, Tore (ed.): *Terror From the Extreme Right*. Frank Cass. London.

¹⁵ Heléne Lööwin Ruotsia koskeva tutkimus tukee tällaista väitettä. Lööwinkin mukaan tällaisissa liikkeissä toimiminen tarkoittaa kokonaisvaltaista omistautumista liikkeelle; kyse on ympärivuorokautisesta elämäntyylistä (Lööw 1998, 453).

¹⁶ ”Kauniimpi orjan elämää on kuolo hirsipuussa.”

¹⁷ Kansallisessa Rintamassa (2/1996) varoitellaan skinhead-liikkeen ”rappiomeiningistä” ja ”anarkistisesta rappioaineksesta”. Erään kirjoittajan mukaan nämä oireet ovat ”erityisesti totta Helsingin seudulla, jossa itä-Helsingin slummeissa kieroutuneet savolaisten jälkeläiset huligoivat huumepäissään ja heistä kirjoitteleva lehdistö voi näin leimata koko isänmaallisen liikehännän rikolliseksi toiminnaksi. Rappio skinheadeillä ei ole mitään tekemistä ainakaan minun edustamani isänmaallisuuden kanssa.”... ”Aatteellisesti ajatellen nationalismi ei olekaan mikään suurkaupunki-aate ja siksi tavallaan ymmärtää, että moisessa ympäristössä kasvanut on taipuvaisempi anarkismiin, koska ei kaaottisessa ympäristössään pysty kypsyttämään minkäänlaista maailmankatsomusta itselleen.”

- Lacoue-Labarthe, Philippe & Nancy, Jean-Luc (1990): The Nazi Myth. *Critical Inquiry* 16 (Winter 1990).
- Lyotard, Jean-Francois (1989): Notes on legitimation. Teoksessa Schürmann, Reiner (ed.): *The public realm. Essays on discursive types in political philosophy*. State University of New York Press, New York.
- Lööw, Heléne (1998): *Nazismen i Sverige 1980–1997. Den rasistiska undergroundörelsen: musiken, myterna, riterna*. Ordfront Förlag. Stockholm.
- Pekonen, Kyösti (1999) (ed.): *The New Radical Right in Finland*. The Finnish Political Science Association, Jyväskylä.
- Sternhell, Zeev with Sznajder, Mario & Asheri, Maia (1994): *The Birth of Fascist Ideology. From Cultural Rebellion to Political Revolution*. Princeton, New Jersey, Princeton University Press.
- Tarasti, Eero (1990): *Johdatusta semiotikkaan. Esseitä taiteen ja kulttuurin merkijärjestelmistä*. Gaudeamus, Helsinki.
- Tarasti, Eero (1994): *Myytti ja musiikki. Semioottinen tutkimus myytin estetiikasta*. Gaudeamus, Helsinki.
- Weber, Max (1919/1971): Politik als Beruf. *Gesammelte politische Schriften*, s. 505–560. Tübingen, Mohr.

Liite 1:

Oikean ja väärän dikotominen retoriikka Kansallinen Rintama -lehden numeroissa 3/1995, 4/1995, 2/1996, 3/1996 ja 4/1996.

Myyttisesti tulkittu historiallinen aika ei ole tasainen jatkumo, vaan se koostuu erilaisista ja eriarvoisista aikamomenteista. Tärkeimpiä näistä episodeista ovat kansallisesti tärkeät sankarilliset historialliset huipentumahetket ja -tilanteet, joissa kansakunnan olemassaolon perimmäiset kysymykset ovat uhattuina.

”Oikean” kuvaama aika on syvälistä, muuttumatonta iätöntä aikaa ja ”väärän” aika pinnallista ja ohimenevää aikaa.

Oikea

Numero 3 / 1995

totuus

nationalismi

puhtaus ja terveys

vahva

uusi aika

järjestys

omat juuret

Kansa, Suomi, me, suomalainen nationalismi

(näiden symbolina ”timanttinen kädenpuristus”), sodan ja kuoleman ihannointi

”kalevalaisen pakanauskonnon mystinen ja kiehtova maailma” (s. 17)

”myrsky tulee” (s. 18)

kansa ja me

”kansallinen ristiretki on alkanut”

Numero 4 / 1995

”rodullisesti puhdas ja yhtenäinen kansa”

Kalevala: ”kansamme olemus, sen sisäinen hengenlaatu” (s. 8)

Väärä

valhe, mediasaasta

kansainvälinen monikulttuurisuus, monirotuisuus

likaisuus, saasta

heikko

moraalinen rappio, ylikansallinen rappio-kulttuuri, moraaliton elämä

liika suvaitsevaisuus, äärihumanismi

juureton euroihminen

monirotuisuuden ja monikansallisuuden

valhe

ylikansallinen pinnallinen mediakulttuuri

”juurettomat lentelevät taivaan tuuliin”

eliitti

He: ”homot, lesbot, pilvenpoltajat, kaikki päiväntasaajan maankiertolaiset, hyssyttelevät sosiaalitydit, vähättelevä ja vaikenava SPR”

”me nationalistit”, ”uhriverenne ei ollut turha”: ”rappio”, nuorisomme rappioittaja
 perinne velvoittaa, osa suurempaa ketjua ja ylikansallinen massakulttuuri
 halu uhrata itsensä elämää suuremmalle
 asialle
 ”pyhä taistelu”, ainoana Suomessa ”ylikansallinen massakulttuuri... raiskaa
 rohkeasti ja uhrautuvasti taisteluun” (s. 14) ...pyhän kansallisen kulttuurin.” (s. 15)
 ”me olemme uusi aika” (s. 15)
 ”Jokaisen kansan johtajuuden tulisi lähteä
 sen pyhistä juurista ja kirjoista, sen pyhästä
 hengestä. Vain juurensa ja oman henkensä
 löytänyt kansa voi täyttää sille langenneen
 tehtävän maailmassa.” (s. 17)

Numero 2 /1996

”halu taisteluun kansamme tulevaisuuden ”köyhistäminen, ulkomaistaminen”;
 puolesta”; taisteluun sisältyy seuraavankaltaisia ”rappioskinit” (s. 20)
 merkityksiä, kuten ”terveet vaistot, tarmo,
 rohkeus, kykenee, uskaltaa, radikaalinen ja
 kiihkeä taistelussaan” ja lisäksi kamppailua on
 ”lietsottava” (s. 2–3)
 ”Monet ovat kutsutut, harvat valitut!”
 Kuvitellaan oltavan pyhän taistelun
 etujoukko.

Numero 3 / 1996

”yhteen hiileen puhaltaminen” ”kansakunnan rappion kurimus”
 ”terve suomalais-kansallinen valtio” (s. 14)
 Kansa
 ”valikoitu joukko kansakunnan
 parhaimmistoa”

Numero 4 / 1996

”me nationalistit”, ”me isänmaalliset”;
 ”määrätä ITSE omasta kohtalostaan”;
 ”Elämä on tahtojen kamppailua”;
 ”Ihminen on (luonnonlakien mukaisesti)
 vallasta taisteleva tahto-olento.” (s. 2)
 ”Esi-isien perintö velvoittaa”;
 ”Kumpujen kätköistä mullasta maan isät
 katsovat poikiaan!”; ”Herää Suomi”
 Isänmaallinen Oikeisto ”edustaa
 suomalaisille tuttuja ja sopivan jämeriä
 arvoja olematta silti natsistinen.” (s. 4);
 ”kansallismielisen tarmon kanavoiminen
 hyödyllisiin ja menestyksellisiin toimiin”. (s. 4)
 ”myrsky pääsee valloilleen”; ”Kauniimpi
 orjan elämää on kuolo hirsipuussa.”
 Kalevalan merkitys: ”suomalaiset
 alkuvoimat kansakunnan hyötykäyttöön”. (s. 10)